

Sammanfattning Avfallsplan för Västerviks kommun 2021- 2030

VÄSTERVIKS
KOMMUN

VÄSTERVIK
MiljöEnergi

BOSTADS
BOLAGET

VÄSTERVIK
RESORT
★★★★

TjustFastigheter

Avfallstrappan är ett EU-direktiv som är antaget i den svenska miljöbalken och styr hur vårt avfall ska tas om hand.

Från avfall till resurs

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

För att möta dagens och framtidens utmaningar för planeten behöver vi alla tänka på att köpa saker som är hållbara. Genom att ställa krav på att produkter håller hög kvalitet samt går att tvätta och reparera, så kan vi minska mängden avfall.

Det avfall som trots allt uppstår måste vi ta hand om så effektivt som möjligt genom att återanvända och återvinna. Det är också viktigt att se till så att ämnen som kan vara giftiga för människor och miljö inte sprids.

Avfallsplanen bygger på krav i miljöbalken och avfallsförordningen och ligger i fas med utvecklingen på både europeisk och nationell nivå. Kommunen och de kommunala bolagen ska fungera som föredömen och visa vägen för invånare och företag. Tillsammans kan vi åstadkomma hållbara kretslopp som fungerar på lång sikt. Vi skapar också en cirkulär ekonomi där målen i FN:s globala Agenda 2030 för hållbar utveckling är i centrum.

Mål

Målet är att vi ska förebygga att avfall uppkommer över huvud taget. Genom information och utveckling av teknik ska vi se till att det avfall som ändå uppkommer hanteras på så sätt att vi får ett flöde av material som är cirkulärt, giftfritt och fossilfritt. Avfallsplanen är indelad i 6 områden som följer EU:s hierarki för avfall, även kallad avfallstrappan.

1. Avfallsförebyggande
2. Återanvändning
3. Effektiv materialåtervinning
4. Effektiv energiåtervinning
5. Deponering
6. Ingen nedskräpning

Det finns ett antal delmål på vägen för att uppnå ambitionerna men samtliga mål ska vara genomförda senast 2030. Vill du ta del av hela planen finns den på kommunens hemsida: www.vastervik.se/kommunens-avfallsstrategi. Där kan du läsa det fullständiga dokumentet med alla bilagor. Avfallsplanen är antagen av kommunfullmäktige i Västerviks kommun september 2021.

1. Avfallsförebyggande

Den vänligaste varan mot miljön är den som aldrig produceras. Steg ett bör därför alltid vara att så långt det är möjligt undvika att skapa avfall. Detta gör man exempelvis genom att låta bli att köpa onödiga varor.

- Kommunalt brännbart restavfall ska minska med 25 procent, genom bättre utsortering av förpackningar och annat som ska återvinnas på andra sätt.
- Matsvinnet i kommunala verksamheter ska minska med 20 procent.
- Inga engångsbestick, -glas, -muggar och -tallrikar av plast ska användas inom kommunens verksamheter.

Undvik att skapa avfall genom att till exempel låta bli att köpa onödiga varor.

2. Återanvändning

Att återanvända produkter är bättre än materialåtervinning. När produkter används en längre tid minskar behovet av råmaterial och förbrukningen av energi minskar.

- Det ska bli enklare för invånarna i kommunen att återanvända produkter.
- Återanvändningen av bygg- och rivningsavfall ska öka.
- En ny och modern återvinningscentral i Västervik ska tas i drift.

Genom att laga, reparera och återanvända våra saker sparar vi på jordens resurser

3. Effektiv materialåtervinning

När något inte kan återanvändas bör det istället materialåtervinnas. Effektiv återvinning av material kan göras av sorterat avfall i rena fraktioner och hög kvalitet. Detta gör vi för att ersätta behovet av nya råvaror.

- Andelen hushåll och verksamheter som källsorterar tidningar och förpackningar fullt ut ska öka.
- Textil ska samlas in. Textil som inte kan återanvändas ska gå till fiberåtervinning.
- Utsorterat brännbart avfall ska inte innehålla förpackningar, farligt avfall eller annat olämpligt.
- Tillgängligheten till Västervik Miljö & Energi AB:s bemannade återvinningscentraler ska vara fortsatt hög och kunderna ska vara nöjda vid sina besök.
- Alla kommunkoncernens verksamheter ska källsortera sitt avfall.

4. Effektiv energi- och näringsåtervinning

Om det inte är möjligt att vare sig återanvända eller materialåtervinna produkter, ska energin och näringen i materialet tas tillvara.

- Återvinningen av energi och näring från avfall ska öka.
- Gödsel och matavfall ska tas till vara för lokal produktion av biogas.
- Allt utsorterat brännbart avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas på annat sätt, ska användas som bränsle i fjärrvärme och/eller kraftvärmeproduktion.

5. Deponering

Nedlagda deponier kan påverka både människor och miljö negativt genom förorening av mark, grund- och ytvatten samt utsläpp av deponigas.

- Samtliga nedlagda deponier där det finns betydande risker att föroreningar sprids, ska undersökas och lämpliga åtgärder genomföras.
- Ett år ska fastställas när hela den gamla deponin på Målserum ska vara sluttäckt.

Nedlagda deponier kan påverka både människor och miljö negativt

6. Ingen nedskräpning

Skräpiga miljöer upplevs av många som otrevliga och otrygga. Nedskräpade områden hamnar lätt i en negativ spiral som leder till ytterligare nedskräpning och skadegörelse.

- Den upplevda nedskräpningen i kommunen ska minska till hälften.

Strategi för att nå målen

Utmaningarna är stora och för att målen ska kunna nås krävs att vi arbetar systematiskt med fokus på kretslopp och cirkulär ekonomi. Den övergripande strategin är långsiktig och gäller för hela kommunen som geografiskt område, men i synnerhet för verksamheter inom kommunkoncernen.

Övergripande strategi:

- Satsa på cirkulär ekonomi och kretslopp genom att hushålla med resurserna och ha en effektiv hantering av avfall.
- Prioritera arbetet med att ta bort det farliga avfallet från kretsloppet.
- Källsortering ska vara enkelt och nära för alla.
- Kommunkoncernen ska föregå med gott exempel.
- Genom hållbara inköp och upphandlingar ska vi göra skillnad.
- Samarbeta och delta i relevanta nätverk.
- Styra priserna med fokus på miljön samt villkor för hämtning och hantering av avfall, så att ansvaret blir tydligare för den som förorenar.
- Arbeta med strategiskt planarbete.
- Arbeta aktivt för att öka kunskaperna om avfall och kretslopp.

Handlingsplan

I handlingsplanen finns exempel på konkreta åtgärder och aktiviteter för att uppnå målen. Åtgärderna är förankrade inom berörda verksamheter, men omfattningen och utformningen kan efter behov komma att ändras eller omprioriteras. Även andra åtgärder kan bli aktuella beroende på ny teknik, ändrad lagstiftning med mera. Alla måste hjälpas åt och ta ansvar för vår gemensamma framtid.

Exempel från Handlingsplanen:

- Samverkan i nätverk inom området avfall.
- Information om hållbar konsumtion.
- Verktyg för hållbar upphandling.
- Utveckling av verksamheten vid Återbruket.
- Förbättrad insamling av farligt avfall från hushåll på landsbygden.
- Informationsinsatser om ökad återanvändning av bygg- och rivningsavfall.
- Förbättrad tillgänglighet till kommunens bemannade återvinningscentraler.
- Källsortering inom kommunkoncernens samtliga verksamheter.
- Nätverk och dialog för bättre källsortering.
- Plockanalyser för uppföljning av källsortering.
- Ta till vara rester i samband med jakt.
- Förenkla insamlingen av plast från lantbruket.
- Utredning av lokal behandling av matavfall och annat organiskt avfall.
- Utveckling av sortering av avfall på allmänna platser och i skärgården.
- Prioritera platser för återvinning av avfall i arbetet med fysisk planering.
- Ökad insamling av textilier för fiberåtervinning.
- Mer näringsämnen i kretslopp.
- Åtgärder för minskad spridning av farliga ämnen från nedlagda deponier.
- Åtgärder för minskad nedskräpning.

Uppföljning

Årlig uppföljning kommer att genomföras av respektive verksamhet/bolag och presenteras för kommunfullmäktige i samband med redovisning av det årliga hållbarhetsbokslutet.

Kommunens ansvar

Enligt miljöbalken har kommunen ansvar för att samla in och ta hand om kommunalt avfall, tidigare kallat hushållsavfall. Detta omfattar även liknande avfall från företag och butiker. Exempel på det kan vara matavfall och kontorsavfall. Övrigt avfall från företag och andra verksamheter är företagen själva skyldiga att ta hand om. Kommunen har även ansvaret för att planera för allt avfall, både kommunalt avfall och avfall från andra verksamheter inom hela kommunens geografiska område.

Hanteringen av det avfall som omfattas av kommunens ansvar utförs i Västerviks kommun av Västervik Miljö & Energi AB, ett av kommunen helägt bolag.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Läs hela
strategin på
www.vastervik.se

VÄSTERVIKS
KOMMUN